ادارەخانەسی :
بایزید جامع شریفنك تربه قاپیسی
قارشیسنده

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع التشکر قبول ونشر اولونور

یازانك شخصیتی دکل، یازینك اهمیتی
نظر دقته آلینیر .

کان یازیلردن شایان قبول کورولنلر
تاریخ صیراسیله درج ایدیلیر .

کونده ریله جك آثار ، اوقوناقلی
ومختصرجه یازیلمش، اولمالیدر .

دینی ، علمی ، ادبی ، اجتماعی

محفل

۱۳۳۸

مجموعهٔ اسلامیه‌سی

صاحبی ، مدیری ، محرری :

مرکز توزیعی :
باب عالی جاده‌سنده (اتحاد
تجارت) کتبخانه‌سی

آبونه بدلی :
سنه‌لکی ۱۰۰ غروش
آلتی آیلغی ۵۰ «
ممالك اجنبیه ایچین ۲۵ غروش ضم
اولونمالیدر .

آبونه قیدی معامله‌سی هرسنه‌نك برنجی
وایکنجی آلتی آیندن اعتباراً اجرا اولونور

عدد	جلد	رمضان	فی : غروش
٤٧	٤	۱۳٤۲	۱۰

صکره قرأن اوقومق جائز وموجب ثواب وفضیلتدر.

٩ — تلقین شرعاً ممنوع دکلدر وبین المسلمین متعامل ومستحسندر.

١٠ — منکر ونکیرك میته ربندن ودیندن وپیغمبرندن سؤاللری دلائل سمعیه ایله ثابتدر.

١١ — جناب رسالتمآب افندیمز حضرتلرینك حال یقظه‌ده بدنیله برابر مسجد حرامدن مسجد اقصایه اسراسی آیت کریمه ایله، سمایه عروجی خبر مشهور ایله، دیکر عوالم علویه‌یه سیری خبر آحاد ایله ثابتدر.

١٢ — اصحاب کهفك قرأن کریمده بیان بویورولدیغی اوزره طول مدت اویویوب اویاندقلری معلوم وحال حاضرده میت ویا اویقوده اولدقلری غیر مجزوم اولمغله بونك کیفیتیله اشتغال ایدیلمه‌مك احتیاطه اوفقدر.

١٧ — قوشاقسز وپوسکولسز نماز قیلمق جائزدر. پوته‌وآتشه قارشی نماز قیلمق مکروهدر.

١٨ و١٩ — قرأن کریم دائما موقع احترامده بولندرلمق لازمدر. بناءً علیه غزته ودیوارتقویملری کبی آیاقلر آلتنه آتیله‌جق شیلره آیت کریمه یازمق جائز دکلدر. اجرتله قرأن اوقومق جائز دکل ایسه‌ده قرأن کریم اوقویانلره رضای باری قصدیله عطیه ده بولنمق جائز وجالب مثوبات عظیمه‌در.

٢٠ — مصحف شریف کنار ویا آخرنده یازیلان ختم دعالرینك بعض فقره‌لری مألاً قرأنه موافق ایسه‌ده قرأندن مترجم دکلدر.

٢٥ — قرأن کریمده مذکور و اعماله متعلق بعض احکام، حکمت الٓهیه مقتضاسی اولمق اوزره دیکر بعض احکام ایله منسوخ ایسه‌ده قرأن کریمك لفظ شریفی وقرائتی جهتندن برحرفی بیله منسوخ دکلدر.

٢٧ — دفن اموات ایچون وقف اولنمیان قبرستانه دفن اولنان میت بالکلیه چوریمکله طوپراق اولوب قبردن اثر قالمادقده اوزرینه بنا یاپماقده بأس یوقدر. لکن دفن اموات ایچون موقوف اولان قبرستانه بنا یاپماق جائز دکلدر.

مهر:

تورکیه جمهوریتی
ملی شرعیه و اوقاف وکالتی
هیئت افتائیه‌سی

تفسیرلر ـ مفسرلر

برمفسرك بیلمه‌سی لازم اولان علوم

کچن نسخه‌دن مابعد:

٥ — (معانی). ٦ — (بیان). ٧ — (بدیع) علملریدر. بونلرك اولکیسی سایه‌سنده تراکیب کلامك افادهٔ معنی جهتندن خواص ومزایاسنه وقوف حاصل اولور. ایکینجیسیله تراکیب کلامك دلالتنك وضوح و خفا حسبیله اختلافی جهتندن خواصنه وقوف حاصل اولور. اوچنجیسیله‌ده کلامك تحسین و تزیینی طریقلرینه شعور حاصل اولور.

اشبو اوچ علم، علم بلاغتك برمجموعه‌سی اولمقله برابر هرمفسرك جیب اندیشه‌سنده اساسلی برطرزده بولوندرولماسی واجب اولان علومك الك بویوك رکنلرندندر. چونکه مفسرك بهمه حال اعجاز قرأنك مقتضیاتنی دائما پیش ابتصارنده بولوندورماسی لازمه‌دندرکه بوده انجق شو اوچ علم سایه‌سنده رهین ادراك اولابیلیر.

(سکّاکی) مرحوم «اعجازك اویله برشان و ماجرای غریبی واردرکه شایان دقتدر. ادراك اولونورده بوکا رغماً وصف وتعریفی ممکن اولاماز. ناصیل که اوقونان برشعرك وزناً استقامتی بیلینیرده تعریف وتوصیفی ممکن اولاماز. اوخصوصده حکم وتمیز، آنجق ذوقکدر. اوذوقك تحصیلی ایچون

ایسه علم معانی وبیان تحصیلندن باشقه یول یوقدر. مکر که اصحاب کرام وبلغای عرب کبی فطرة سلیمه اوزره مفطور اولارق علوم مزبوره‌نك تحصیلندن مستغنی اولا » دیر .

(ابن ابی الحدید) بلاغتده صاحب صلاحیت بولونان سکاکی‌نك سوزینی براز داها شیشیره‌رك دییورکه :

یان یانه‌اوطورمش ایکی دلبر کورسه‌ك که بونلرك بری اورته بویلو، انجه بورونلو، ده کیرمی یاناقلی، قدرتدن سورمه‌لی کوزلو ، غایت پارلاق و آبدار دیشلی، انجه دوداقلی، بیاض وپنبه‌یه میال رنکلی، دیکری ایسه شو اوصاف معدوده‌ده اولکندن بر تومرو آشاغی. فقط بوکا رغماً کوکللر تسخیرنده ، قلوبه تأثیرنده ، نظرلره طاتلی وسویملی کورونشده اولکندن برتومرو داها یوقاری .

ایشته بوراسی ادراك اولونورده سببی آکلاشیلاماز و نیچون بویله اولویور دییه وارد اولان سؤاله قارشی تعلیلی ممکن اولاماز. ایمدی شو ایکی کوزل جلب قلوبده نه‌وضعیتده ایسه‌لر سوزلرك‌ده یکدیکرینه قارشی وضعیتلری اومرکزده‌در. سوز واردرکه بوتون محاسن بلیغانه وشرائط اعجازکارانه‌یی حائز اولورده او محاسن وشرائطده آنکله همعیار اولامایان دیکر برسوز ، کندیسندن زیاده تسخیر اقلیم قلبه قادر برخاصه‌یه مالك اولور .

ایشته بوراسی غایت دقیق بر معنادر که اونی حقیله‌سنجیدهٔ میزان امعان ایده‌جك آنجق ذوقدر. اونك‌ده تحصیلی فقه وسائره کبی قنلرله اشتغال سایه‌سنده چهره نمای حصول اولاماز . بلکه بر فطرت سلیمه‌یه مالکیت ، یاخود بیان و معانی قنلرنده ملکهٔ تامه تحصیلی ایله برابر بونکله‌ده قناعت ایتمه‌یوب خطب و رسائل و قرض شعر و ادبیات خصوصلرنده‌ده تدرب ایتمك لازمه‌دندر . . .

٨ — (علم قرائت) در. زیرا نطق بالقرآنك کیفیتی که اوندن بحث ایتمك مفسرك جملهٔ وظائفندندر، آنجق علم قرائته وقوف تام ایله حاصل اولور .

برده معنالرده کی وجوه محتمله‌دن بعضیسی بعضیسی اوزرینه مرجح اولورکه بوده علم قرائت سایه‌سنده حل اولونه‌بیلیر . ایشته بوکبی اسباب دولاییسیله مفسر اولان ذاتك علم قرائتده بهره‌منداولماسی لازمه‌دندر.

٩ — (اصول دین) یعنی (علم کلام) درکه مفسرك بونده‌ده‌یایان بولونماسی قطعیاً تجویز اولونماز. چونکه: قرآن کریمده اویله آیتلر واردرکه ظاهری تجسیم وتشبیه کبی جناب رب‌العالمینك کندیسیله اتصافی مستحیل بولونان اوصافی ناطقدرکه علمای اصول دین، اوکبی آیتلرده تأویل اجراسی والله اسنادی جائز ویاامحال اولان شیلرك تحقیق خصوصنده یکانه مرجعدر . بناءً علیه مفسرك بو علمی اهالی قطعیاً جائز اولاماز .

١٠ — (اصول فقه) علمیدرکه بوعلم سایه‌سنده استنباط احکام واونك اوزرینه استدلال خصوصات مهمه‌سی تیسر نمای حصول اولور .

١١ — (اسباب نزول) علمیدرکه آیات منزله‌نك معانیٔ جلیله‌سنك توضیحنده اسباب نزولك پك چوق دخل و تأثیری بولوندیغی شبهه‌سزدر . بناءً علیه بونك‌ده اهالی قطعیاً جائز اولاماز .

١٢ — (علم ناسخ ومنسوخ) درکه بوسایه‌ده محکم ، غیر محکمدن تمایز ایده‌جکدر . بناءً علیه بونك‌ده دائرهٔ اطلاعدن اخراجی روا دکلدر .

١٣ — (علم فقه)درکه مفسره بوعلمك لزومی قید تذکاردن آزاده‌در ظننده‌یز .

١٤ — مجملات ومبهمات قرآنیه‌یی بیان ایدن احادیثی بیلمکدرکه بوده عینی وضعیتده‌در .

١٥ — (علم احوال بشر)در. أوت، جناب رب‌العالمین ، قرآنده مخلوقاتك احوال وطبایعندن،

باخصوص بشر اوزه رنده تجلی ایدن شئون ونوامیس ربانیه‌دن وملتلرك كچیردیكی احوال انقلابیه‌دن جابجا بحث بویورمقده‌در . شو حالده مفسرك ، بشرك كچیردیكی اطوار وادواری وملتلرك اختلاف احوالی كیمنك قوتدن ضعفه، كیمنك بالعكس ناصیل انقلاباته نیچون ونه‌سببدن طولایی معروض بولوندیغنی تقریر وتقطیر بیلمه‌سی لازمدر . تا كه صدد تفسیرنده بولندیغی آیتك ایچنده زنكینجه ادارهٔ مقال ایده بیلسین.

خلاصه : علم تاریخك كافهٔ شعباتنده مفسرك یوكسك معلومات ایله مجهز بولونماسی بهمه حال لازمدر. ایشته سكا برآیت كه احوال بشره واقف اولمایان برمفسرك اوراده اجالهٔ قلم ایله‌مه‌سی قطعیاً ممكن دكلدر . (كان الناس امةً واحدةً فبعث الله النبیین مبشرین ومنذرین) امتلرك وحدتی نه‌دن عبارت ایدی، ناصیل اولدی‌ده صوكرادن دوچار تفرقه اولدیلر، انبیانك بعثتی نه كبی تأثیرلر كوستردی؟ بونلری بیلمك ایچون علم احوال بشره ده‌رین بر وقوف اقتضا ایده‌جكی شبهه‌سز دكلیدر ؟

١٦ — (سیر محمدیه) یی ده‌رین بروقوف ایله بیلمك لازمدر، تا كه غزوات ومجاهدات اسلامیه‌یه متدائر اولان آیتلرده مفسر ، واقفانه مطالعاتده بولونابیلسین . سیر پیغمبریده راجل اولان مفسر، بوتون مباحثنده ناصیل شایان اعتماد اولابیلیر ؟

١٧ — (علم موهبه) دركه بوعلم ؛ بیلدیكی ایله عامل اولان علمای بالله‌ه مخصوصدر . (من عمل بما علم ورثه الله علم مالم یعلم) یعنی « كیم ، بیلدیكی ایله عامل اولورسه الله ، اوكا بیلمه‌دیكی نیچه حقائقی كشف واحسان ایدر . » حدیثی ایله بوعلمه اشارت بویوریلمشدر .

ایشته شو ١٧ علم ، هر مفسر ایچون لازم ولازب اولان علومدركه هانكی برشخص بونلری تحصیل ایتمكسزین تفسیر كلام الله جرأت جاهلانه‌سنده بولونورسه (من فسر القرآن) وعیدینه داخل اولاجغنه شبهه یوقدر .

سؤال : اصحاب كزین وتابعین حضراتی ، بو علومی تحصیل ایتمه‌مشلردی. چونكه: بوكبی علملر، اونلرك زمانندن پك چوق صوكرا ذوات معلومه طرفندن وضع وتدوین اولوندی . شو حالده او ذوات دولتسماتك ده (من فسر القرآن) وعیدنده داخل اولمالری لازم كلزمی ؟

جواب : بو ذوات فخام ، فطرةً وذوقاً او علملرك بخش ایده‌جكی ثمرات عرفانه مالك ایدیلر. واقف اولامادقلرینی مشكات نبوتدن صورارلردی. شو حالده اونلره قیاساً علوم مزبوره‌دن حصه‌مند اولمایان اشخاصك تفسیر قرآنه قالقیشمالری مستلزم مجازات اخرویه‌در .

مثنوی :

كار پاكانرا قیاس ازخود مكیر
كرچه ماند درنوشتن شیر، شیر

سؤال : علم موهبه كه برنوع بخشایش الٓهیدر، انسانك اقتداری داخلنده دكلدر . شو حالده تفسیر كلام الله فكرنده بولونان برذاته : سن ، بوعلمی تحصیل ایده‌جكسك ، یوقسه (من فسر القرآن) وعیدینه داخل اولورسك ! تكلیفی عبث دكلیدر؟

جواب : علم موهبه‌نك كندیسیله تكلیف وقوع بولسه‌یدی شو سؤال توجه ایدردی . لكن اویله دكل. تكلیفك محطی علم موهبه كبی برعطیهٔ سبحانیه‌یه استحقاق ایچون اونك وسائلندن بولنان اعمال صالحه وزهد وورعه مبادرت خصوصیدر. بخشایش الٓهی تحصیل اولونامازسه‌ده اوكا كسب استحقاق ایچین اسبابنه توسل‌ده‌می قدرت تحتنده داخل دكلدر ؟

برغمه‌لی جودت